

KINDEROPVANG OP LANDBOUWERVEN

Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.vlaamseraadwvg.be – T +32 2 209 01 11 – E info@vlaamseraadwvg.be

Adviesvraag	Kinderopvang op landbouwwerven	
Adviesvrager	Hilde Crevits - Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	
Ontvangst adviesvraag	20 maart 2023	
Decretale opdracht	adviesfunctie	
Goedkeuring	Sectorale kamer Gezin en Jongerenwelzijn op 25 mei 2023	
Contactpersoon	Annick De Donder	addonder@serv.be

Advies

Situering

Op 20 maart 2023 ontving de Vlaamse Raad WVG een adviesvraag van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, mevrouw Hilde Crevits, over het organiseren van kinderopvang op landbouwwerven. De minister stelt de vraag of het uitbreiden van de mogelijkheden voor kinderopvang op landbouwwerven een piste is die in Vlaanderen verder onderzocht moet worden en welke punten hierbij bijzondere aandacht verdienen. Aanleiding daarvoor is de parlementaire vraag om uitleg over het voornemen van de Nederlandse Regering om te kijken of er soepeler kan worden omgegaan met het realiseren van (bijvoorbeeld) kinderopvang op boerenerven¹.

Deze adviesvraag is binnen de raad behandeld door de kamer Gezin en Jongerenwelzijn, die het advies bij consensus goedkeurde op 25 mei 2023.

Samenwerking tussen zorg en ondersteuning en landbouw

Zoals de bevoegde minister zelf aangeeft in haar brief voor advies en in haar eerste reactie op de parlementaire vraag, vindt kinderopvang momenteel al plaats in landbouwbedrijven. Kinderopvanginitiatieven in bestaande landbouwwoningen zijn mogelijk en hebben volgens de raad vaak een aantal troeven (bv. beschikbare buitenruimte, extra ontwikkelingsstimulansen door contact met dieren en natuur, ...).

Maar ook buiten de kinderopvang zien we interessante voorbeelden van samenwerking tussen zorg en ondersteuning en landbouw. Zo bieden bijvoorbeeld zorgboerderijen een zinvolle dagbesteding aan kinderen, jongeren of volwassenen. De doelgroep kan heel divers zijn (mentale of fysieke handicap, psychische kwetsbaarheid, burn-out, dementie) en het aanbod kan aanvullend zijn op de vaak lange wachtlijsten in het klassieke zorg- en ondersteuningsaanbod.

Een samenwerking tussen landbouw en zorg en ondersteuning kan volgens de raad dus een meerwaarde bieden, wanneer er een goede en kwaliteitsvolle koppeling bestaat tussen de zorg- en ondersteuningsvraag en het aanbod van diensten op landbouwbedrijven. We spreken dan niet enkel over kinderopvang maar ook andere pistes voor diversificatie binnen landbouwbedrijven die een antwoord bieden op specifieke zorg- en ondersteuningsbehoeften. Het is

¹ <https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1715583/verslag/1717600>

aangewezen om alle beleidsdomeinoverschrijdende initiatieven vanuit WVG een plaats te geven binnen het algemeen geldende kader, ze aan te moedigen en te ondersteunen.

Een universeel regelgevend kader voor kinderopvang

De raad ziet dat het huidige regelgevende kader het mogelijk maakt om groepsopvang en gezinsopvang op landbouwbedrijven te organiseren. De raad houdt sterk vast aan een eenvormig normatief kader voor kinderopvang en is dus geen voorstander van uitzonderingen of aparte kaders voor streken, gemeenten of sectoren.

Kinderopvang moet voor de raad overal aan dezelfde (kwaliteits)voorwaarden voldoen, zowel met betrekking tot de kwalificatievereisten van het personeel, het aantal kinderen per begeleider, de ruimtes waar de opvang plaatsvindt, toegankelijkheid en inclusie. Deze voorwaarden worden bepaald door een op Vlaams niveau geldend normatief kader.

De kinderopvang in transitie

De kinderopvang is in volle evolutie. Het is noodzakelijk om verder in te zetten op het bredere toekomstplan inzake kinderopvang dat het beleid samen met de kinderopvangsector, ouders, voorzieningen en wetenschappers ontwikkelt. Ook de verdere uitrol van het actieplan kinderopvang is nu prioritair om de toekomst van de kinderopvang te bewerkstelligen.

Deze globale denkoefeningen zijn nodig om de vele uitdagingen waarmee de Vlaamse kinderopvang kampt op structurele wijze aan te pakken en zo de sector als geheel te hervormen en te versterken. Binnen deze oefening kunnen ook de mogelijkheden worden bekeken om samenwerking met andere sectoren of beleidsdomeinen te faciliteren, rekening houdend met specifieke ruimtelijke contexten, mits dit een borging van de kwaliteit van kinderopvang kan betekenen en een antwoord biedt op reële zorg- en ondersteuningsvragen.